

กลุ่มงานเภสัชกรรม

ผู้เล่า นางสิรินรัตน์ พรรณแผ้ว

พญา(ใจ)

วันนี้เป็นอีกวันหนึ่งที่เภสัชกรคนเดิมฝารอดติดตามทำงานเหมือนทุกๆวัน ทักทายน้องๆในห้องทำงานตามปกติ และก็นั่งลงเตรียมตัวทำงาน วันนี้เป็นวันพฤหัสบดี เตรียมใจรับคนไข้ที่มากกว่าวันอื่นๆ และเตรียมตัวทานข้าวกลางวันตอนบ่ายๆ โดยทานข้าวเช้าและมีขนมรองท้องตอนสายๆ ตามปกติผู้ปกครองก็จะทยอยพาคนไข้มารับยาเป็นระยะๆ จนสายๆมีเสียงใสๆของเด็กน้อยตัวอวบอ้วนน่ารัก อายุประมาณ 9 ขวบ ชวนคุณแม่คุยแจ๊สแจ๊สมาขึ้นใบสั่งยารับยาที่ห้องยา น้องเจ้าหน้าที่ก็จัดการบันทึกข้อมูลรายการยาของคอมพิวเตอร์ แต่ปรากฏว่ามีรายการยา 1 รายการที่แพทย์สั่งไม่มีในบัญชียาสถาบันราชานุกูล ทำให้น้องที่บันทึกข้อมูลต้องนำใบสั่งยามาปรึกษาเภสัชกรว่าเป็นยาอะไร และต้องให้เภสัชกรปรึกษาแพทย์ผู้สั่งยา ปรากฏว่ายาที่แพทย์สั่งให้น้องวันนี้เป็นยาลดความดันโลหิต และยาขยายหลอดลม Terbutaline ซึ่งไม่มีในบัญชียาสถาบัน ต้องเอาใบสั่งยากลับไปให้แพทย์เปลี่ยนเป็นยาขยายหลอดลมตัวอื่นแทน ด้วยความที่น้องเป็นเด็กช่างคุย น่ารัก เภสัชกรเลยชวนคุยเล่นกับคุณแม่และกับน้องระหว่างที่รอแพทย์เปลี่ยนรายการยา

เภสัชกร: คุณแม่คะ วันนี้น้องมีอาการหอบด้วยหรือคะ หรือมีแค่อาการไอแล้วต้องทานยาขยายหลอดลมเพื่อบรรเทาอาการ

คุณแม่: วันนี้น้องไอมากคะ แต่น้องไม่มีหอบ ปกติน้องมีโรคหอบเป็นโรคประจำตัวอยู่แล้วคะ ต้องไปพญาหอบที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเป็นประจำ โดยต้องนั่งรถออกจากบ้านประมาณ 1 ชั่วโมงกว่าจะถึงโรงพยาบาล และน้องมีอาการหอบที่ ต้องไปพญาแบบใช้เครื่องพ่นออกซิเจนอยู่บ่อยๆ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง คุณหมอนแนะนำให้คุณแม่ซื้อเครื่องพ่นออกซิเจนมาใช้เองที่บ้าน ประมาณ 5,000 กว่าบาท คุณเภสัชกรู้จักร้านที่ขายราคาถูกๆบ้างไหมคะ ราคา 5,000 บาท คุณแม่คงซื้อไม่ไหวหรอกคะ มันแพงไป

เภสัชกร: ไม่ทราบเลยคะ แล้วน้องใช้ยากินกับยาพ่นคอไม่ดีขึ้นเลยหรือคะ

คุณแม่: ไม่ดีขึ้นเลยคะ น้องยังต้องไปพญากับเครื่องพ่นออกซิเจนที่โรงพยาบาลอยู่บ่อยๆคะ โดยเฉพาะช่วงที่อากาศเปลี่ยนแปลง

เภสัชกร: แล้วน้องเคยใช้ยาพ่นคอแบบนี้ไหมคะ เวลาเป็นหอบ (ชนิดที่สถาบันมียาพ่นคอ เลยเอามาเป็นตัวอย่างให้คุณดู)

คุณแม่: เคยคะ ไม่ได้ผลคะ

เภสัชกร: คุณแม่พ่นยังไงให้น้องคะ อธิบายคร่าวๆให้หน่อยได้ไหมคะ

คุณแม่: (อธิบายวิธีฟันยาที่ผิด ทำให้ยาไม่ถึงปอด ทำให้ยาออกฤทธิ์ไม่ได้ เต็มที่ อาการหอบของน้องจึงไม่บรรเทา ทำให้ต้องพาน้องไปโรงพยาบาลบ่อยๆ)

เภสัชกร: คุณแม่คะวิธีที่คุณแม่ฟันยาให้น้องนะค่ะ น้องสูดยาไม่เข้าไปในปอดค่ะ ยาจะอยู่แค่บริเวณปากและลำคอ ทำให้เวลาน้องมีอาการหอบแล้วการใช้ยาฟันเลยไม่ได้ผล คุณแม่ต้องฟันยาให้น้องแบบนี้ค่ะ .....
(อธิบายวิธีการฟันยาที่ถูกต้อง การเก็บรักษายา การตรวจสอบว่ายังมียาเหลืออยู่หรือเปล่า และการใช้ spacer ในการฟันยา)

คุณแม่: อ้าว...ที่ผ่านมากุณแม่ฟันยาให้น้องผิดมาตลอดเลยหรอคะนี่

เภสัชกร: ไม่เป็นไรคะคุณแม่ ลองดูใหม่ บางทีถ้าคุณแม่ฟันยาให้น้องได้ถูกต้อง ก็จะได้ไม่ต้องซื้อเครื่องฟันยาแบบใช้ออกซิเจนได้นะคะ

คุณแม่: ค่ะ เดี่ยวคุณแม่กลับไปลองดูใหม่ค่ะ

เภสัชกร: (จ่ายยาที่แพทย์สั่งวันนี้) ถ้าได้ผลหรือไม่ได้ผลยังไง มาปรึกษาใหม่ได้นะคะ

คุณแม่: ขอบคุณค่ะ

หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ น้องกลับมาฝึกที่โรงพยาบาล ได้เจอน้องกับคุณแม่อีกครั้ง

เภสัชกร: คุณแม่คะ น้องเป็นไงบ้างคะ ฟันยาบ้างหรือเปล่า

คุณแม่: ได้ลองฟันแบบที่เภสัชสอนแล้วค่ะ พอบรรเทาอาการหอบน้องได้ค่ะ ไม่ต้องไปโรงพยาบาลบ่อย แล้วก็ประหยัด 5,000 บาทที่ต้องไปซื้อเครื่องฟันยาแบบใช้ออกซิเจนเอามาไว้ที่บ้านไปได้อีกซักระยะค่ะ ขอบคุณมากนะคะ

วันนี้รู้สึกอิ่มเอมใจทั้งวัน แม้เป็นแค่เรื่องเล็กๆแต่เราก็รู้สึกว่าการได้ช่วยให้น้องที่เป็นหอบและคุณแม่สามารถควบคุมอาการหอบเบื้องต้นได้ด้วยตนเองระดับหนึ่ง คงจะช่วยให้คุณภาพชีวิตของแม่ลูกคู่นี้ดีขึ้นไม่มากนักน้อย แม้ว่ายาที่ผู้ป่วยได้รับจะรับมาจากที่อื่นเราก็สามารถดูแลได้

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. ได้เห็นคุณค่าของตัวเองและเห็นคุณค่าของผู้อื่น
2. ได้ใช้ประสบการณ์จากการเรียนและการทำงานที่ผ่านมาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่
3. ถ้าหากเรามีเวลาให้กับผู้ป่วยอย่างเต็มที่เราก็จะหาปัญหาของผู้ป่วยได้มากขึ้น และช่วยเหลือผู้ป่วยได้มากขึ้น ทั้งยาจากสถานพยาบาลเราและยาจากที่อื่น เราก็สามารถช่วยผู้ป่วยให้ใช้อย่างถูกต้องได้